

Bilaga 10. Allokering av kostnader och understöd på grund av covid-19-pandemin till serviceklasser

Uppdaterad 8.11.2021

Denna bilaga till handboken för automatiserad ekonomisk rapportering i kommuner och samkommuner (AURA) innehåller anvisningar om ekonomisk rapportering av kostnader och understöd på grund av covid-19-pandemin.

Allmänna principer

Serviceklassifikationen beskriver den offentliga förvaltningens uppgifter oberoende av hur servicen har organiserats. Det viktigaste är att tillämpa **orsaksprincipen**, dvs. att intäkter och kostnader hänförs till det redovisningsobjekt som har orsakat dem, och **principen om inkomst vid utgift**, dvs. att de kostnader som orsakats och understödet för kostnaderna rapporteras i samma serviceklass. Statsandelar rapporteras inte efter serviceklass, vilket innebär att principen om inkomst vid utgift inte gäller statsandelarna.

Kostnader för att en person på grund av covid-19 har förflyttats till andra arbetsuppgifter rapporteras i den serviceklass som personen har förflyttats till.

Förluster som eventuellt på grund av covid-19 har orsakats för stödtjänsterna, såsom måltids- och städtjänsterna, eller tjänsteproducenternas prishöjningar jämnas ut i de egentliga serviceklasserna i slutet av redovisningsperioden, om snedvridningen är väsentlig.

Erhållna understöd för social- och hälsovården samt räddningsväsendet rapporteras i den serviceklass där kostnaden har uppstått och rapporterats, enligt orsaksprincipen, till exempel i förhållande till kostnaderna för covid-19. Det mest rekommenderade sättet är att ta upp understöden direkt i de egentliga serviceklasserna för social- och hälsovården samt räddningsväsendet, dvs. inte genom att övervältra dem via stödtjänstklassen.

Kommunerna och samkommunerna bör följa upp kostnaderna för pandemin på sina respektive redovisningsobjekt.

Kostnader för förebyggande och beredskap mot covid-19 samt understöd för kostnaderna

Testningen och spårningen på grund av coronaviruset har organiserats på olika sätt, men är till sin karaktär förebyggande arbete. Därför rapporteras de i serviceklass 2901 Sakkunnigtjänster och stöd för främjande av välfärd och hälsa.

Understödet för testning och spårning samt för andra ersättningar för indirekta kostnader rapporteras enligt principen om inkomst vid utgift i klass 2901.

Förebyggande åtgärder och kostnader för beredskapen mot pandemin rapporteras i serviceklass 2901 Sakkunnigtjänster och stöd för främjande av välfärd och hälsa. Sådana utgifter kan till exempel vara skydd och desinfektion som delas ut till medborgare eller i allmänna lokaler.

Kostnader för vård och vaccination på grund av covid-19 samt understöd för kostnaderna

Beroende på hur allvarlig sjukdomen är kan vård ges i form av mottagningstjänst på basnivå eller i form av intensivvård inom den specialiserade sjukvården. Då väljs klass beroende på hur krävande vården är, dvs. efter den organisation (primärvården, den specialiserade sjukvården) som tillhandahåller vården och efter specialitet, varvid hänsyn även ska tas till klasserna för psykiatri. Förbrukningsartiklar, skyddsutrustning och skyddskläder som använts vid vården rapporteras i den serviceklass där vården har getts.

Vaccination är samtidigt förebyggande arbete, men även en aktiv vårdåtgärd. Därför tas vaccinationskostnader upp i serviceklasserna enligt de enheter som gett vaccin.

Social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsbaserade understöd för vaccination och vård rapporteras i den serviceklass för social- och hälsovård där motsvarande utgift har uppstått.

Kostnader och intäkter som uppstått inom andra sektorer till följd av pandemin

Om ett riktat understöd eller en riktad höjd statsandel för ökade kostnader på grund av pandemin eller för inkomstbortfall har erhållits till en sektor utanför social- och hälsovården, ska rapporteringen följa anvisningar från den som beviljat det riktade understödet.

Skydd och desinfektion som har använts i annan verksamhet än vid social- och hälsovården rapporteras i första hand i den serviceklass för egentlig verksamhet där de har använts. I andra hand kan dessa medel och artiklar även rapporteras i klass 2901 Sakkunnigtjänster och stöd för främjande av välfärd och hälsa, till exempel som centraliserat inköp. Andra specialarrangemang på grund av pandemin är en kostnad för egentlig verksamhet och rapporteras i ändamålsenliga serviceklasser. Vid rapporteringen ska hänsyn tas till att inkomsten och utgiften hänförs till en och samma serviceklass.

Exempel: För undervisningsväsendet rapporteras skydd och handdesinfektion i serviceklassen för grundläggande utbildning, om skolorna har beställt skydd och handdesinfektion i den egna bokföringen.

Om en höjd eller en extra **statsandel** har beviljats för verksamhet, hör kostnaden alltid till serviceklassen för den verksamheten.

*Exempel: anslaget till yrkesutbildning har höjts i statens tilläggsbudgetar och beviljats som **statsandel** till utbildningsanordnarna. Då hör även den orsakade kostnaden till kostnaderna för statsandelsverksamheten inom yrkesutbildningen.*

I fråga om undervisningsväsendet kan understöd som täcker kostnader som även i övrigt skulle tas upp i någon annan serviceklass betraktas som undantag från det ovannämnda.

Exempel: kurators- och psykologtjänster inom studerande- och elevvården.

Trots att kostnaden (och understödet) i regel ska rapporteras i serviceklassen för den aktuella utbildningsformen, godkänns i princip inte kostnader som har finansierats till exempel med statsunderstöd eller annan finansiering från staten eller EU:s strukturfonder (utifrån någon annan lag) i statsandelsgrunden och sådana kostnader rapporteras inte heller. Ovannämnda princip gäller inte i samtliga fall, eftersom en del av statsunderstöden är avsedda att i allmänhet täcka kostnader för organisering av den vanliga verksamheten i den aktuella utbildningsformen. Då beräknas nettoresultaten för de understöd som beviljats för kostnaderna i fråga från kostnaderna i

statsandelsgrunden.

I rapporteringsuppsättningen TOTT för 2021 rapporteras inte kostnader som inte ingår i statsandelsgrunden när det gäller förskoleundervisning och grundläggande utbildning. När det gäller gymnasieutbildning kan de rapporteras med en funktion för kostnader som inte ingår i statsandelssystemet. Motsvarande funktion har lagts till i TOTT-rapporteringsuppsättningarna för förskoleundervisning och grundläggande utbildning för 2022. Därför kan de för 2022 rapporteras med den aktuella funktionen.

Inrikesministeriets understöd för riksomfattande enhetliga åtgärder för beredskap för bekämpning av coronaviruset, såsom skyddsutrustning, arbetsinsats och fördelning av utrustningsanskaffningar på brandstationer, utarbetande av anvisningar och översättningar, desinfektion (bland andra handdesinfektion) och materiella kostnader för nödvändiga desinficeringsanordningar och coronavirustester för personal rapporteras i den serviceklass för räddningsväsendet där motsvarande utgifter också uppstått.